

Ozalyс — делікатний догляд за шкірою та слизовими оболонками під час і після протипухлинного лікування

За останні роки відбувся значний прорив у лікуванні пацієнтів із різними злоякісними новоутвореннями. Завдяки впровадженню сучасних терапевтичних стратегій із застосуванням високоефективних лікарських засобів (хіміопрепаратів, таргетних та імунomodуючих засобів), променевої терапії вдалося істотно продовжити виживаність хворих. Однак завданням медицини XXI століття є не лише усунення хвороби та збільшення тривалості життя (що, без сумніву, є першочерговим завданням), а й збереження або покращення якості життя.

Сучасний підхід до лікування хворого має бути комплексним, індивідуалізованим і міждисциплінарним. Сьогодні лікарі відійшли від словосполучення «лікувати хворобу», натомість у центрі уваги є сам пацієнт, який має певні індивідуальні особливості та потреби. Крім того, залучення до лікувального процесу фахівців різних спеціальностей дозволяє охопити широкий спектр проблем, які можуть виникати не тільки на тлі хвороби, а й у ході лікування основного захворювання. Так, часто на тлі агресивного протипухлинного лікування страждають шкіра та слизові оболонки, що негативно впливає на якість життя хворого.

Дерматологічна токсичність — це поширене побічне явище, зумовлене протипухлинним лікуванням, яке виникає частіше, ніж розлади функції шлунково-кишкового тракту (нудота, блювання, діарея). Різні напрями терапії (променева, таргетна, хімотерапія, імунотерапія) провокують розвиток різних видів дерматотоксичності.

Дерматотоксичність, пов'язана з дією класичних цитостатиків і гормональних препаратів, включає сухість шкіри, зміни з боку волосся та нігтів. Антиметаболіти, такі як капецитабін, 5-фторурацил, можуть спричинити долонно-підшоввий синдром, який характеризується появою еритеми, набряку, пухирів, виразок і десквамації шкіри, провокує розвиток парестезії, біль і свербіж (G. Fabbrocini et al., 2012). Застосування алкілюючих агентів асоційоване з виникненням алопеції, гіперпігментації та підвищенням радіочутливості. Антиміотичні засоби можуть викликати патологічні зміни нігтів, макуло-папулярний висип, еритему та алопецію. Препарати, котрі впливають на ДНК (блеоміцин, інгібітори топоізомерази), можуть спричинити появу еритеми, пароніхії, алопеції, гіперпігментації та склеротичні зміни (N. Heidary et al., 2008). Пригнічення рецепторів епідермального фактора росту (EGFR) за допомогою моноклональних антитіл та інгібіторів тирозинкінази зазвичай зумовлює вугровий, папуло-пустульозний висип і ксероз. Появу вугроподібного висипу відмічають 67-86% онкохворих, котрі отримують інгібітори EGFR (E. Roe et al., 2006). Іншими поширеними проявами дерматотоксичності при застосуванні EGFR-інгібіторів є пароніхія (запалення бічного нігтьового валика), порушення нормального росту волосся (на волосистій поверхні голови, обличчі, а також вій), макуло-папулярний висип, тріщини, телеангіектазії, мукозити, долонно-підшоввий синдром, післязапальна гіперпігментація (S. Segaeert et al., 2005; 2009; I. Luru et al., 2015). Виникнення цих побічних ефектів є очікуваним, адже EGFR експресується у шкірі (у кератиноцитах, фолікулярному епітелії, потових і сальних залозах), а пов'язаний з EGFR сигнальний шлях бере участь у підтримці гомеостазу волоссяних фолікулів (A.F. Galimont-Collen et al., 2007). Прийом анти-PD-1-інгібіторів імунних контрольних точок асоційований із розвитком висипу, вітіліго та свербіжем (V.R. Belum et al., 2016; O. Abdel-Rahman et al., 2015; S.M. Goldinger et al., 2016).

Часто на тлі протипухлинного лікування виникають дисфункція кератиноцитів і порушення проліферації та диференціації епідермальних стовбурових клітин. Клінічно це проявляється сухістю та лущенням шкіри, що характерне для більшості видів хімотерапевтичного лікування. Запальні зміни та свербіж змушують пацієнтів розчухувати шкіру (R. Agha et al., 2007).

Радіаційний дерматит може з'явитися у будь-якого онкохворого після променевої терапії та супроводжується болем і гострими шкірними реакціями, такими як дискомфорт, підвищена чутливість, свербіж і печіння.

За результатами британського дослідження, найчастішим побічним ефектом променевої терапії з боку шкіри є суха або волога десквамація.

У дослідженні Hae-Jin Suh Oh та співавт. (2020) за участю 114 онкопацієнтів, у яких було виявлено дерматотоксичність хімотерапії та таргетної терапії, найчастішими побічними ефектами були свербіж, ксероз, долонно-підшоввий синдром, алопеція та папулопустульозний висип. Більшість пацієнтів повідомили про наявність одного шкірного симптому (56,1%), тоді як 32,5 та 11,4% хворих — про два та три симптоми. Згідно з визначеннями опитувальників Загальної функціональної оцінки терапії раку (FACT-G), Дерматологічного індексу якості життя (DLQI) та Skindex-16, шкірні симптоми істотно впливали на якість життя незалежно від типу терапії (хіміо- чи таргетна терапія).

Дерматотоксичні ефекти не несуть загрози життю пацієнта, однак значно впливають на його якість. Інколи тяжкі прояви дерматотоксичності є причиною деескалації чи навіть припинення основного лікування. У цьому аспекті актуальним є питання оптимального догляду за шкірою та слизовими оболонками із застосуванням делікатних гігієнічних і зволожувальних засобів, які не чинитимуть додаткового подразнюючого впливу, а будуть захищати шкіру та слизову оболонку й зменшувати прояви дерматологічної токсичності.

Історія появи бренду дерматологічної косметики **Ozalyс** базується на власному досвіді Ізабель Гійомар, яка перемогла рак грудної залози і пізніше стала засновницею проекту. У ході протипухлинного лікування у Ізабель виникли побічні ефекти з боку шкіри, через що вона відмовилася від використання звичайної доглядової косметики. Натомість ця ситуація спонукала Ізабель Гійомар створити власний продукт, який заповнив би порожню на той час нішу спеціальної дерматологічної косметики для онкологічних пацієнтів. Так з'явився французький бренд Ozalyс, представлений лінійкою засобів, адаптованих до потреб пацієнтів з онкологічними захворюваннями.

Ozalyс — перший косметичний бренд, який поєднав у собі цілу лінійку засобів з догляду за шкірою та слизовими оболонками, що запобігають виникненню або зменшують інтенсивність побічних явищ з боку шкіри та слизових оболонок на тлі протипухлинного лікування.

Особливістю засобів Ozalyс є відсутність речовин, що можуть чинити негативний вплив на організм людини. Зокрема, це стосується інгредієнтів із гормоноподібними властивостями, яких вкрай важливо уникати пацієнтам із деякими видами раку (грудної залози, яєчника тощо). Засоби дерматологічної косметики також не містять фталатів, похідних алюмінію, ультрафіолетових фільтрів та інших інгредієнтів з відомими фотосенсибілізуючими властивостями, парабенів, феноксиетанолу, кремнійорганічних сполук і сульфатів. Натомість безпечність усіх складових компонентів була перевірена в дослідженнях *in vitro* та/або *in vivo*. Основними діючими компонентами дермакосметики Ozalyс є аквакактин (AquaCacteen), СМ-глюкан гранулят (СМ-Glucan Granulate), анакрин, синодор (Sinodog®) CQ, екстракт імбиру, алантоїн, гіалуронова кислота, провітамін В₅, матриксил (Matrixyl®) 3000, зинцидон®, діатомова земля, хлоргексидин.

Аквакактин — екстракт кактуса опунції індійської (*Opuntia ficus-indica*), який володіє заспокійливими, протизапальними та зволожуючими властивостями. *Opuntia ficus-indica* багата на розчинні та нерозчинні волокна, містить вітаміни А, В₁, В₂, В₃, С, калій, кальцій, магній. Крім того, у рослині виявлено кислоту (piscidic acid),

котра є хелатором заліза та перешкоджає зв'язуванню активних форм кисню (які можуть утворюватися під дією ультрафіолетових променів) з іонами заліза.

У ході дослідження *in vivo* за участю 20 добровольців виявлено, що нанесення 2% розчину аквакактину на попередньо подразнену лаурилсульфатом натрію ділянку шкіри чинить виражену заспокійливу дію. Протизапальна дія аквакактину пов'язана з інгібуванням вивільнення пептиду, що кодується геном кальцитоніну (calcitonin gene-related peptide, CGRP), який бере участь у запальній відповіді. CGRP — це пептид, що синтезується у центральних і периферичних нейронах, володіє потужною судинорозширювальною дією та бере участь у ноцицепції. Що стосується шкіри, то CGRP бере участь в індукції запалення та розвитку свербіжу за рахунок активації опасистих клітин і вивільнення гістаміну (рис.). У дослідженні *in vitro* було показано, що застосування 2% аквакактину в культурі клітин після їх стимуляції капсаїцином для відтворення запальної реакції знижує вивільнення CGRP на 42%. Ефективне зволоження гелем для душу з вмістом 2% аквакактину підтверджене корнеометричним дослідженням у 20 добровольців, які щоденно застосовували засіб.

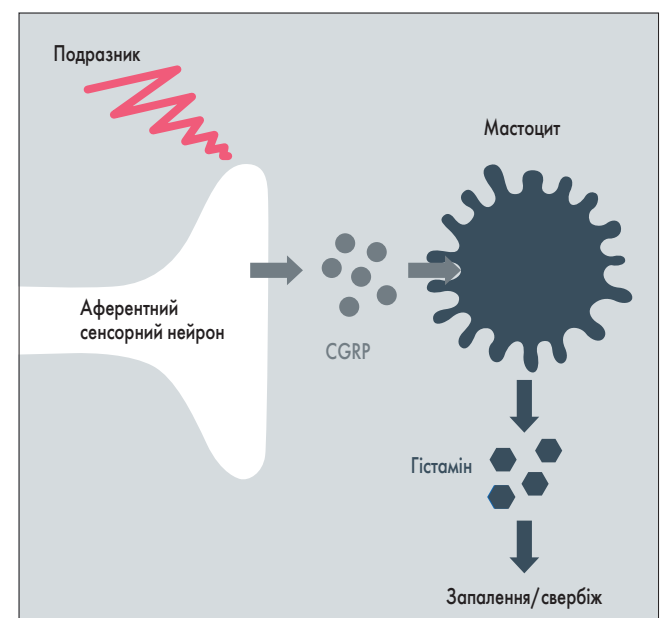

Рис. Сенсорна система шкіри

СМ-глюкан гранулят є похідним β-глюкану — полісахариду, який є натуральним компонентом дріжджів *Saccharomyces cerevisiae*. β-глюкан чинить імуномодуючу дію на макрофаги, які після активації набувають здатності поглинати і руйнувати клітинний дебрис і патогенні мікроорганізми, крім того, вони беруть участь у процесах структурної перебудови шкіри. СМ-глюкан гранулят є біологічно активним похідним β-глюкану, котрий зберігає всі властивості свого попередника, однак є високоочищеним і водорозчинним. Деякі автори вказують на позитивний вплив цього компонента на шкіру, що зазнає інтенсивного стресового впливу: застосування СМ-глюкану грануляту перед дією несприятливого чинника сприяє збереженню бар'єрної функції та рівня гідратації шкіри, після — швидшому відновленню шкіри та зменшенню чутливості.

Гіалуронова кислота є фізіологічним компонентом сполучної тканини, що підтримує вологість і тургор шкіри, а також володіє протизапальними властивостями, сприяє регенерації. Гіалуронова кислота бере участь у трьох фазах процесу загоєння. Спочатку відбувається деполімеризація гіалуронової кислоти, при цьому збільшується вміст її олігомерів (коротких ланцюгів).

Олігомери стимулюють експресію генів, пов'язаних із запаленням, і сприяють розширенню судин. Потім, у процесі перебудови тканини, вони посилюють міграцію та проліферацію фібробластів і кератиноцитів у міжклітинному матриксі. Одночасно вони стимулюють поділ клітин ендотелію та сприяють ангіогенезу. Згодом олігомери зникають для припинення процесу проліферації, формується довголанцюгова гіалуронова кислота. Завдяки своїй здатності до утворення плівки гіалуронова кислота у складі засобів для гігієни ротової порожнини сприяє збереженню води, що міститься в слизовій оболонці, таким чином допомагаючи боротися з сухістю в роті. За рахунок загоювальних властивостей гіалуронова кислота також сприятливо впливає на афти.

Анакрин – екстракт екліпти білої (*Eclipta alba*). Дослідження показали, що екліпта уповільнює випадання волосся, стимулює ріст і захищає волоссяні фолікули. У 60% осіб, які застосовували **лосьйон ніжний для шкіри голови**, що містить компонент анакрин із концентрацією 3%, відзначалося значуще збільшення співвідношення кількості волосся у фазі анагену/телогену, порівняно з 0% осіб у групі плацебо.

Агресивне лікування раку негативно впливає на стан усієї поверхні шкіри, особливо обличчя. Лінійка косметики Ozalys передбачила і засіб із догляду за обличчям – **крем зволожуючий для обличчя денний та нічний**, що містить аквакактин, СМ-глюкан гранулят і матриксил 3000. До переваг засобу належить глибоке та тривале зволоження шкіри без комедогенного ефекту. У ході випробування за участю 31 жінки віком 53-65 років з atopічною, сухою та чутливою шкірою при нанесенні засобу двічі на день 97% учасниць відмітили зволожуючий, заспокійливий і захисний ефект.

Для решти поверхні шкіри розроблений спеціальний засіб для догляду за тілом – **спрей-міст зволожуючий для тіла**, до складу якого входять аквакактин, СМ-глюкан гранулят і провітамін В₅. Завдяки легкій текстурі він швидко поглинається шкірою, не потребує втирання, а зручна упаковка не вимагатиме великих зусиль для нанесення засобу на потрібну ділянку шкіри. Ці нюанси мають велике значення для онкохворих з обмеженою

руховою активністю та надмірною втомлюваністю внаслідок основного лікування.

Деякі нові препарати для хіміотерапії і таргетної терапії можуть спричиняти значне пошкодження шкіри кінцівок і розвиток долонно-підшовного синдрому, або долонно-підшовної еритродизестезії. Здебільшого уражаються ділянки шкіри, що зазнають тиску або постійного тертя. Через кілька тижнів лікування можуть виникати поверхневі або глибокі тріщини. Цей синдром може значно знижувати якість життя. Застосування **крему зволожуючого для рук, ніг та нігтів** уповільнює розвиток цього побічного ефекту та зменшує його вираженість.

Шкіра онкопацієнтів також потребує делікатного та ретельного очищення. Лінійка засобів Ozalys включає **крем для душу для тіла та шкіри голови** з аквакактином, провітаміном В₅ та алантоїном. **Крем-дезодорант** Ozalys не містить спирту та похідних алюмінію, а тому не чинить подразнювального та сенсibiliзуючого ефекту. Діючими речовинами крему-дезодоранту є аквакактин, провітамін В₅, синодор СQ та діатомова земля.

Протипухлинне лікування чинить несприятливий вплив на шкіру голови та волосся, порушує цикл росту волосся. **Шампунь делікатний** Ozalys з аквакактином, анакринном та алантоїном має кремову текстуру, забезпечує дбайливе очищення і легке розчісування волосся, зміцнює його та має заспокійливу дію. Після випадіння волосся слід розглянути можливість застосування **лосьйону ніжного для шкіри голови** із заспокійливим, зволожуючим і живильним ефектом, що доведено в дослідженнях *in vivo* (через 4 год після нанесення засобу зменшується трансепідермальна втрата води за рахунок утворення захисної плівки на поверхні шкіри) та клінічному дослідженні.

Окрім побічних ефектів з боку шкіри, протипухлинне лікування чинить негативний вплив на слизові оболонки, провокуючи сухість і підвищену схильність до пошкодження. З метою захисту слизового бар'єра до доглядової лінійки Ozalys увійшов **крем для інтимної гігієни** з молочною кислотою, який після нанесення утворює захисну плівку на поверхні слизової оболонки та зменшує відчуття сухості.

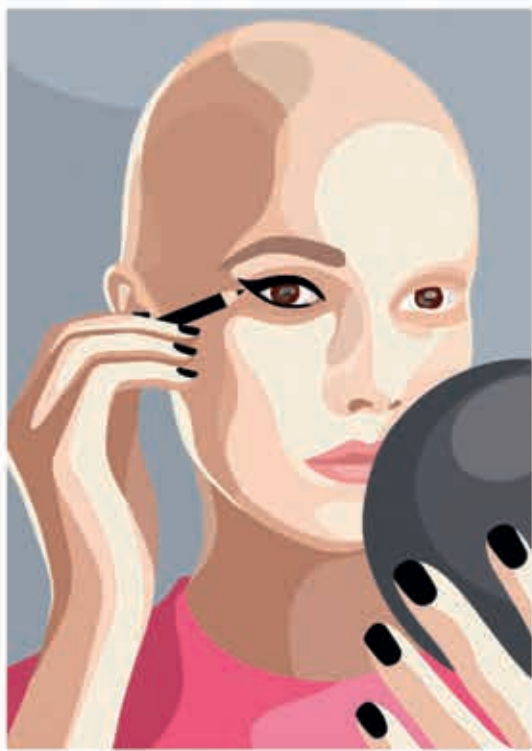
Щоденний догляд за ротовою порожниною в онкохворих викликає значний дискомфорт через сухість та підвищену чутливість слизової оболонки. Для делікатного догляду за слизовою оболонкою ротової порожнини були розроблені **зубна паста делікатна** з провітаміном В₅, низькоабразивним діоксидом кремнію й екстрактом імбиру. Слід зазначити, що цей засіб підходить для осіб, у яких на тлі протипухлинного лікування виникли порушення смаку та/або нудота. Для комплексного догляду за ротовою порожниною створена **рідина для полоскання ротової порожнини** з гіалуроновою кислотою, хлоргексидином біглюконатом, провітаміном В₅. У дослідженнях *in vitro* на експериментальній моделі індукованого мукозиту було показано, що рідина для полоскання ротової порожнини активує протизапальний сигнал, знижуючи утворення оксиду азоту, а також має антиапоптозну дію за рахунок зменшення загибелі клітин у культурі фібробластів слизової оболонки ясен. Таким чином, засіб володіє знеболювальною, захисною та загоювальною дією.

У виробництві косметичних засобів Ozalys використовується запатентована упаковка TUBAIRLESS®, що запобігає контакту внутрішнього вмісту з повітрям, захищає продукт від іншого зовнішнього впливу під час виробництва та використання, забезпечує точне дозування. Завдяки цій технології пакування розробники відмовилися від 96% консервантів, крім одного консерванту з антибактеріальними властивостями (бензоат натрію) і одного консерванту з протигрибковими властивостями (хлорфенезин).

Скоро на ринку України з'явиться спеціальна дерматологічна косметика Ozalys для онкологічних пацієнтів, що стане важливим етапом покращення результатів лікування. Адже разом з продовженням виживаності таких хворих важливо забезпечити гідний рівень життя та максимально запобігти та/або усунути побічні ефекти протипухлинної терапії.

Підготувала **Ілона Цюпа**

Матеріал підготовлений за підтримки компанії «Іннотек».

**ЖИТТЯ
НАДТО ЦІННЕ.
КРАСА
ТАКОЖ.**

**ДЕРМАТОКОСМЕТИЧНА
ЛІНІЙКА ЗАСОБІВ**
призначена для підтримки
пацієнтів під час і після лікування
онкологічного захворювання

**ІННОВАЦІЇ ДЛЯ
НАЙВРАЗЛИВІШИХ**

« Як і більшість людей, які перемогли онкологічне захворювання, я відчувала необхідність надати сенс цьому випробуванню. »

Isabelle GUYORMARCH
3 роки працювала над створенням
OZALYS після боротьби з агресивним
раком молочної залози 3 стадії.

+33 (0)2 32 09 42 00
contact@laboratoireozalys.com
https://www.ozalys.com/

Адреса для звернень в Україні: Представництво «Лабораторія Іннотек Інтернасьйональ»
Україна 01001 Київ, вул. Мала Житомирська/Михайлівська 6/5тел. 044 278-06-38. innotech@innotech.com.ua